

Krzysztof Dybciak

"Lekcja pejzażu według
Króla-Ducha", Wiesław Juszcak,
"Teksty" nr 3 (1976) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 20/1 (63), 187

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) JUSZCZAK Wiesław: Lekcja pejzażu według "Króla-Ducha".
"Teksty" 1976 nr 3 s. 30-54.

Rozprawa wpisuje się w obszerny ciąg badań dotyczących obrazowania w dziele Słowackiego. Rozważania te zainicjował sam poeta pisząc o kształtach i kolorach literatury w "Krytyce krytyki i literatury". Okres mistyczny przyniósł dalsze wypowiedzi na ten temat: przede wszystkim – utwory, których obrazowanie stanowi dogodny przedmiot badań z pogranicza literatury i plastyki. Autor dzieli pejzaże "Króla-Ducha" na frenetyczne i idylliczne oraz dokonuje analizy obu wyróżnionych typów. Zauważalne są wpływy Rafaela, a jedynym bliskim Słowackiemu malarzem romantycznym jest Turner. W końcowych fragmentach rozprawy zajmuje się autor związkami między obrazem malarskim a poetyckim.

BP/63/27

K.D.

(II) KARDYNI-PELIKANOVA Krystyna: "Lilla Weneda" Słowackiego wobec mitu Słowianina o gołęmbim sercu. (Z dziejów recepcji Rękopisów Królodworskiego i Zielonogórskiego w Polsce). "Prace Polonistyczne" S. XXXII: 1976, s. 187-207.

Autorka doszukuje się wpływów czeskich fałszyfikatów "Rękopisu Królodworskiego" i "Rękopisu Zielonogórskiego" na romantyczne koncepcje historiozoficzne w poglądach na charakter narodowy dawnych Słowian. Te "zabytki" czeskiej literatury, wydane przez Wacława Hanke, cieszyły się zainteresowaniem w Polsce i nie mogły być nie znane Słowackiemu. Analizując mit "dobrego Słowianina" o gołęmbim sercu, doszukuje się autorka podobnych poglądów w "Rękopisach" i "Lilli Wenedzie". W przysłowiach Słowian zachodnich gołąb – obok czułości, wierności i łagodności – reprezentuje jeszcze naiwność, a nawet głupotę. Tak właśnie ujęty został motyw gołębia w "Rękopisach" i u Słowackiego, który potępił łagodność charakteru Wenedów, wskazując na konieczność szlachetnej zemsty.

BP/63/28

H.G.